

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 1

Technology Leadership of School Administrators Affecting Competency
in Education Information Technology for Teachers in Schools under
Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1

ชนิดาภา กลีบทอง*
(Chanidapa Kleebthong)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารในสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 291 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความตรงด้านเนื้อหาเท่ากับ 0.67-1.00 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารของสถานศึกษา เท่ากับ 0.94 และด้านสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู เท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ การเรียนรู้และการสอนงาน ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม และการวัดผลและการประเมินผล ตามลำดับ

2. สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานโดยใช้สารสนเทศพื้นฐาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและความปลอดภัย ตามลำดับ

*วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

73000 ภายใต้การควบคุมของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณียะ ยอดสิน และรองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุภา ยืนยาว

Thesis Master of Education in Educational Administration Faculty of Education Nakhon Pathom Rajabhat University 73000

Corresponding author: june.pk9@gmail.com

3. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารของสถานศึกษา ได้แก่ สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม (X_6) การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ (X_4) การเรียนรู้และการสอนงาน (X_2) และการวัดผลและการประเมินผล (X_5) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 82.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ คือ $\hat{Y}_{tot} = 0.15 + 0.36 (X_6) + 0.23 (X_4) + 0.21 (X_2) + 0.16 (X_5)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สมรรถนะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study the level of school administrators' technology leadership; 2) study the level of the competency in education information technology for teachers; and 3) analyze the school administrators' technology leadership affecting the competency in education information technology of teachers. The sample was 291 government teachers in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher with the content validity between 0.67-1.00. The internal consistency reliability coefficients were 0.94 for technology leadership of school administrators and 0.98 for the competency in education information technology for teacher. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression. The findings of this research were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the school administrators' technology leadership was at a high level. These aspects were leadership and vision; learning and teaching; productivity and professional practice; social, legal, and ethical issues; and assessment and evaluation, respectively.

2. Overall and in specific aspects, the teachers' competency in education information technology was at a high level. These aspects were the basic use of information technology tools, the use of information technology in teaching and learning, the use of information technology to develop personal professional, and the use of information technology correct in social, ethical and human safety, respectively.

3. The school administrators' technology leadership in the aspects of social, legal, and ethical issues (X_6), productivity and professional practice (X_4), learning and teaching (X_2), and assessment and evaluation (X_5) together predicted the teachers' competency in education information technology at the percentage of 70 with statistical significance level of .01. The regression equation was $\hat{Y}_{tot} = 0.15 + 0.36 (X_6) + 0.23 (X_4) + 0.21 (X_2) + 0.16 (X_5)$.

Keywords: technology leadership, the teachers' competency, education information technology

Article history:

Received 5 January 2021

Revised 27 January 2021

Accepted 29 January 2021

SIMILARITY INDEX = 6.85 %

1. บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งต้องยอมรับว่าเราจะต้องมีการพัฒนาและปรับตัวตามกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันและอนาคต โดยเป็นไปในลักษณะที่มีการสื่อสารอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูงทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ เศรษฐกิจ ดังนั้นการเตรียมคนรุ่นใหม่ให้มีทักษะที่จำเป็นเพื่อให้ดำรงชีวิตในสังคมยุคดิจิทัล มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเรียนรู้ ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการจัดการศึกษาจึงสำคัญมากขึ้น ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนในระบบการศึกษา ดังจะเห็นได้จากรัฐได้มีการกำหนดให้มีและพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา มาโดยลำดับ อันประกอบด้วย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาซึ่งในมาตรา 65 ได้กำหนดไว้ว่าให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และมาตรา 66 กำหนดว่าผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาเพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 37) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย หรือ ICT2020 ในยุทธศาสตร์ที่ 6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและประยุกต์ ICT เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554: 52) การพัฒนาบุคคลให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง สิ่งที่จะช่วยพัฒนาให้บุคคลมีศักยภาพสูงสุด คือ การศึกษาที่มีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่หลักด้านการจัดการศึกษาของประเทศ ได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาเป็นองค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้นและสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติดังที่กล่าวข้างต้น ได้กำหนด นโยบายและมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสาระสำคัญ คือ จัดให้ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกำหนดมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ดังนั้นในแต่ละองค์การผู้นำจึงควรเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำมีความสนใจ มีวิสัยทัศน์และนโยบายที่ตอบสนองแผนต่าง ๆ ของชาติ แล้วให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใต้ยุคดิจิทัลในศตวรรษที่ 21

ดังนั้นผู้นำยุคใหม่จำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ International Society for Technology and Education (ISTE) (2009: 8-9) ได้พัฒนารอบแนวคิดของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีขึ้นมาประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (leadership and vision) 2) การเรียนรู้และการสอนงาน (learning and teaching) 3) ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ (productivity and professional practice) 4) การสนับสนุนการจัดการ และการดำเนินการ (support, management and operations) 5) การวัดผลและการ

ประเมินผล (assessment and evaluation) และ 6) สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม (social legal and ethical issues) ดังนั้นภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี จึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์อย่างกว้างขวาง และมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการบริหารงาน การบริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความสามารถในการเข้าใจบริบทที่เปลี่ยนแปลงนี้อย่างลึกซึ้ง และบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียนและโรงเรียนให้เหมาะสม โดยการนำเทคโนโลยีมาสู่โรงเรียน ต้องอาศัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (technology leadership) ที่ต้องสร้างการยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ให้เห็นความสำคัญ ยอมรับ และนำไปบูรณาการกับความรู้ในศาสตร์การสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู ให้มีความเป็นครูมืออาชีพ ดังที่ กนกวรรณ โพธิ์ทอง (2558: 257) ได้สรุปว่าครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในทักษะด้านนี้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวครูจึงต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยในการทำงาน พัฒนาค้นคว้า และวางแผนจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับภักดีลา ธนบุรณินพิพัทธ์ (2563) ได้สรุปว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการศึกษาที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการปฏิรูปการบริหารจัดการที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปัญญา โดยครูในยุคนี้ควรมีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สารสนเทศพื้นฐานในการปฏิบัติงาน จัดเก็บ สืบค้น รวบรวมข้อมูลต่าง และสามารถต่อคอมพิวเตอร์เข้ากับอุปกรณ์ที่เป็น เช่น เครื่องพิมพ์ หน่วยเก็บข้อมูลสำรองได้ มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน สามารถบูรณาการเทคโนโลยีสื่อสารสารสนเทศกับกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศทางการเรียนที่สนับสนุนการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม ไม่ละเมิดผลงานของผู้อื่น และมีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง และสามารถใช้การติดต่อสื่อสารทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ในสถานการณ์ปัจจุบันการระบาดของเชื้อไวรัส “COVID-19” ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก การเรียนออนไลน์จึงเป็นเรื่องที่ครูและผู้เรียนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมาก การใช้เทคโนโลยีจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ปรากฏการณ์หนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจนท่ามกลางสถานการณ์ “COVID-19” คือ เทคโนโลยีถูกนำมาใช้กับการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ บวกกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทาง ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ให้สามารถบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคลให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และประสบความสำเร็จในการสร้างสมรรถนะที่สำคัญต่อข้าราชการครูอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งจะแบ่งสาระของการทบทวนวรรณกรรมได้ดังนี้

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี

สุนันทา สมใจ (2560: 360) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของ สถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมใช้เทคโนโลยีและ เผยแพร่วิสัยทัศน์อย่างกว้างขวาง และมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีความรู้ในการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

Kozloski (2006 อ้างถึงใน อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช, 2560: 26) ได้กำหนดคุณลักษณะของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้และการสอน 2) การผลิตภาพ และการปฏิบัติทางวิชาชีพ 3) การวัดผลและการประเมินผล และ 4) ด้านสังคม กฎหมาย และประเด็นทางจริยธรรม

Redish & Chan (2006 อ้างถึงใน ภาคภูมิ งอกงาม, 2558: 29) ได้ชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การเรียนรู้ และการสอน 3) ผลิตภาพ และการปฏิบัติทางวิชาชีพ 4) การสนับสนุน การธำรงรักษา การดำเนินการ และงบประมาณ 5) การวัดผลและการประเมินผล 6) สังคม กฎหมาย และประเด็นทางจริยธรรม

Taylor, Dunbar-Hall & Rowley (2012: 1362) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นความสามารถของผู้นำในการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่แต่ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมและการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีอย่างระมัดระวัง

ดังนั้นภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี และมีกระบวนการบริหารที่ต้องปรับบทบาท พฤติกรรมการนำและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยจะต้องส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการ การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักเรียนทุกคน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอและมีการใช้เทคโนโลยีอย่างระมัดระวัง

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู

สุริยา หมาดทึง (2557: 61) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะด้าน ICT หมายถึง การมีความชำนาญทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ในการเข้าถึงข้อมูล การจัดการข้อมูล การบูรณาการข้อมูล การประเมินข้อมูล การสร้างสรรค์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน โดยแบ่งสมรรถนะด้าน ICT ของผู้บริหาร

โรงเรียนออกเป็น 2 ด้าน คือ สมรรถนะด้าน ICT ขั้นพื้นฐาน กับสมรรถนะด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน

อุบลรัตน์ หริณวรรณ (2557: 147) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน และ 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

จารุภา สังขารมย์ (2560: 24) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษา ผลมาจากความรู้ความสามารถและลักษณะอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ทุกคนสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในองค์กร โดยสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี 2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร 3) การเข้าถึงและการประเมินสารสนเทศ 4) การจัดการสารสนเทศ 5) การผลิตและสร้างสรรค์สารสนเทศ 6) จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อประสิทธิผลของงาน และ 8) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

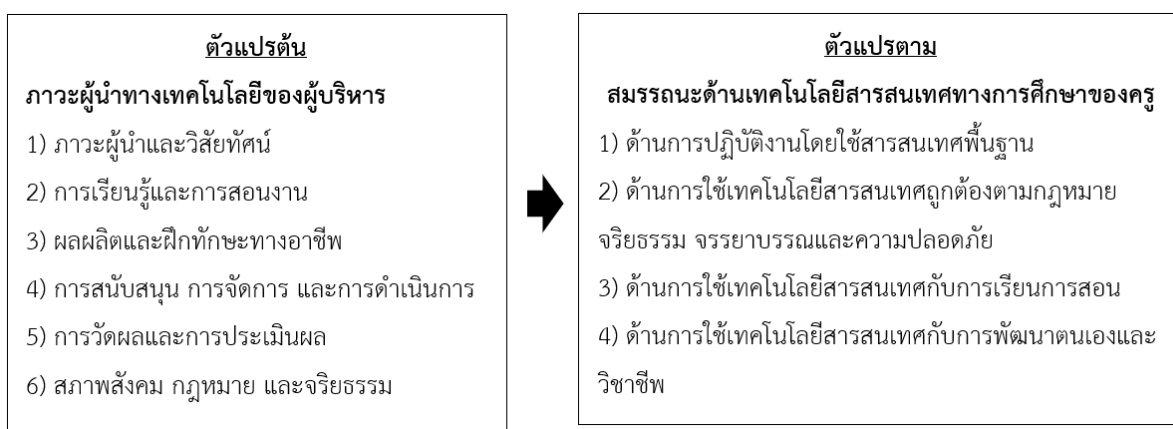
เยาวเรศ นุตเดชาพันธ์ (2558: 98) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นการวิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีการสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 135 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคล และ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ได้แก่ 1) ความชัดเจนของยุทธศาสตร์ (Strategy) 2) ความชัดเจนของโครงสร้างองค์กร (Structure) 3) ความพร้อมของระบบงาน (System) 4) ภาวะผู้นำ (Style) 5) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (Staff) 6) ทักษะของบุคลากร (Skill) 7) ค่านิยมร่วมและวัฒนธรรมองค์กร (Shared Value) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ได้แก่ 1) ความชัดเจนของยุทธศาสตร์ (Strategy) 2) ความชัดเจนของโครงสร้างองค์กร (Structure) 3) ความพร้อมของระบบงาน (System) 4) ภาวะผู้นำ (Style) 5) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (Staff) 6) ทักษะของบุคลากร (Skill) 7) ค่านิยมร่วมและวัฒนธรรมองค์กร (Shared Value) อยู่ในระดับมาก และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ได้แก่ ความชัดเจนของโครงสร้างองค์กร (Structure) ความพร้อมของระบบงาน (System) การมีส่วนร่วมของบุคลากร (Staff) ค่านิยมร่วมและวัฒนธรรมองค์กร (Shared Value) มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

โชติกา สัมสา (2559: 89) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 5 การมุ่งเน้นการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล

สงคราม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีการสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 305 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ลักษณะส่วนบุคคล 1) การมีส่วนร่วม 2) ความรู้ 3) ทักษะ 4) สภาพแวดล้อม 5) ความผูกพัน ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 5 การมุ่งเน้นการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้าน 1) การมีส่วนร่วม 2) ความรู้ 3) ทักษะ 4) สภาพแวดล้อม 5) ความผูกพันมีความสัมพันธ์กับ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผลการเปรียบเทียบตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) แตกต่างกันทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คุณลักษณะของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของ International Society for Technology and Education (ISTE) (2009: 8-9) โดยผู้วิจัยได้นำตัวแปรมาใช้เป็นตัวแปรต้น ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) การเรียนรู้และการสอนงาน 3) ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ 4) การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ 5) การวัดผลและการประเมินผล และ 6) สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม สำหรับ ทฤษฎีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ของอุบลรัตน์ หนีวรรณ (2557: 147) ซึ่งได้สังเคราะห์มาจากงานวิจัยของ UNESCO, Teacher Technology Competency Committee, Commission on Information and Communications Technology (CICT) และ International Society for technology in Education (ISTE) เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย 1) ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและความปลอดภัย 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน และ 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,308 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 297 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย, 2559: 124) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) กระจายตามที่ตั้งของอำเภอ ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.98

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
	ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
1. อำเภอเมืองกาญจนบุรี	521	118
2. อำเภอด่านมะขามเตี้ย	388	88
3. อำเภอศรีสวัสดิ์	193	44
4. อำเภอศรีสวัสดิ์	206	47
รวม	1,308	297

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามระดับของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตัวแปรตามองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ตอนที่ 3 สอบถามระดับของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูจำแนกตามตัวแปรตามองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ

3.3 การใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล โดยใช้วิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson และการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานจรรจร งานสืบสวน งานสอบสวน งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรหัวหิน หน่วยงานละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

4. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเพศหญิง (ร้อยละ 79.40) มีระดับการศึกษาสูงสุดส่วนมากระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 66.30) ส่วนมากเป็นข้าราชการครูไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 143 คน (ร้อยละ 49.10) และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 32.00)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การเรียนรู้และการสอนงาน ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม และการวัดผลและการประเมินผล ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการปฏิบัติงานโดยใช้สารสนเทศพื้นฐาน อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและความปลอดภัย ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี และสมรรถนะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

	ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (X_1)	การเรียนรู้และการสอนงาน (X_2)	ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ (X_3)	การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ (X_4)	การวัดผลและการประเมินผล (X_5)	สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม (X_6)
ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (X_1)	1.00					
การเรียนรู้และการสอนงาน (X_2)	0.54**	1.00				
ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ (X_3)	0.51**	0.70**	1.00			
การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ (X_4)	0.42**	0.53**	0.61**	1.00		
การวัดผลและการประเมินผล (X_5)	0.45**	0.48**	0.47**	0.67**	1.00	
สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม (X_6)	0.40**	0.50**	0.47**	0.65**	0.73**	1.00

ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม (Multicollinearity) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.40-0.73 โดยไม่มีคู่ใดมีค่า ความสัมพันธ์สูงกว่า 0.90 แสดงว่าตัวแปรต้นไม่มีความสัมพันธ์กันเอง และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.51 - 0.83

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี และสมรรถนะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
Regression	4	48.03	12.01	340.75**	.00
Residual	286	10.08	0.04		
Total	290	58.11			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SEb	t	Sig
ค่าคงที่	0.15	0.12	1.28	.20	
สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม (X ₆)	0.36	0.44	0.03	11.34**	.00
การสนับสนุน การจัดการ และการ ดำเนินการ (X ₄)	0.23	0.26	0.03	7.03**	.00
การเรียนรู้และการสอนงาน (X ₂)	0.21	0.21	0.03	6.91**	.00
การวัดผลและการประเมินผล (X ₅)	0.16	0.17	0.04	4.43**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$R = 0.909^d$ $R^2 = 0.827$ $SEE = 0.188$

ผลการวิจัยพบว่า สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม (X₆) การสนับสนุน การจัดการ และการ ดำเนินการ (X₄) การเรียนรู้และการสอนงาน (X₂) และการวัดผลและการประเมินผล (X₅) เป็นตัวแปรที่ได้รับการ เลือกลงเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ได้ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.827 ซึ่งแสดงว่า สภาพสังคม กฎหมาย และจริยธรรม การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ การเรียนรู้และการสอนงาน และการวัดผลและ การประเมินผล ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู และสามารถทำนาย สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ได้ร้อยละ 82.70 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ ดังนี้

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 0.15 + 0.36 (X_6) + 0.23 (X_4) + 0.21 (X_2) + 0.16 (X_5)$$

และสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.44 (Z_6) + 0.26 (Z_4) + 0.21 (Z_2) + 0.17 (Z_5)$$

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป และอภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเรียนรู้และการสอนงาน ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม และการวัดผลและการประเมินผล ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัทตรา สังขวร (2560: 114) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ คุณลักษณะผู้นำ ด้านการเรียนรู้และการสอน คุณลักษณะผู้นำด้านผลิตภัณท์ภาพและความชำนาญเชิงวิชาชีพ คุณลักษณะผู้นำ ด้านการวัดผลและประเมินผล คุณลักษณะผู้นำด้านความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์ คุณลักษณะผู้นำด้านการ สนับสนุน การจัดการ และการปฏิบัติ และคุณลักษณะผู้นำด้านสังคม กฎหมาย และจริยธรรม ตามลำดับ

2. สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการปฏิบัติงาน โดยใช้สารสนเทศพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตาม กฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและความปลอดภัย ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ อุบลรัตน์ หริณวรรณ (2557: 147) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของ ครู พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศถูกต้องตาม กฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและความปลอดภัย 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเรียนการสอน และ 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

3. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เรียง ตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม 2) การสนับสนุน การ จัดการ และ การดำเนินการ 3) การเรียนรู้และการสอนงาน และ 4) การวัดผลและการประเมินผล เป็นปัจจัย ที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ได้แก่ สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ การเรียนรู้และการ สอนงาน และการวัดผลและการประเมินผล สามารถทำนายสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ร้อยละ 82.70 สอดคล้องกับ งานวิจัยของนิศาชล บำรุงภักดี (2563: 171) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด สกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน พบว่า มี

ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .710 ส่วนภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 5 ปัจจัย และประสิทธิภาพโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนครที่ควรได้รับการพัฒนาในส่วนของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือผสมกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบาย ตลอดจนการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และสร้างทักษะด้านเทคโนโลยี และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจในการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์การสอน และในบริบทของการเรียนรู้ รวมทั้งความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากรทางเทคโนโลยี และโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่ม

5.2 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในเรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งการใช้เทคโนโลยีของของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการคำนึงถึงความถูกต้อง กฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และความปลอดภัย ถือเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดหรือเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งยังควรจัดอบรมเกี่ยวกับกฎหมายการใช้เทคโนโลยี และปลูกฝังให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป
2. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนในเรื่อง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวัด และประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แปรผลการวิเคราะห์ และเชื่อมโยงสู่การสร้างข้อสรุป รวมถึงมีการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนดนโยบายและจัดโครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริม สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ การเรียนรู้และการสอนงาน และการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูอันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ โพธิ์ทอง. (2558). ผลของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนและบรรยากาศโรงเรียน โดยมีการรู้เทคโนโลยีและการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครูเป็นสื่อกลางต่อประสิทธิผลครู ในโรงเรียนดีศรีตำบล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 10 (3), 255-269.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- จารุภา สังขารมย์. (2560). การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้ปฏิบัติหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. ปทุมธานี: สำนักเทคโนโลยีเพื่อ การเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2559). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- โชติกา สัมสา. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ (PMQA) เฉพาะหมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นิสาชล บำรุงภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัณฑิลา ธนบุรณินิพัทธ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครูไทยในศตวรรษที่ 21. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2563, จาก <https://researchcafe.org/communications-technologycompetencies-for-thai-teachers-in-the-21st-century>
- ภาคภูมิ งอกงาม. (2558). การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริหาร ระดับกลาง โรงเรียนในฝัน จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เยาวเรศว์ นุตเดชานันท์. (2558). รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตาม
เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ:
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สุนันทา สมใจ. (2560). การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทรา สังขวร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุริยา หมดทั้ง. (2557). สมรรถนะสำคัญด้าน ICT ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อุบลรัตน์ หริณวรรณ. (2557). สมรรถนะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของครู. วารสารวิชาการ
ศึกษาศาสตร์, 15 (2), 147-155.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2009). **National
educational technology standards for administrators.** Washington, DC:
International Society for Technology in Education (ISTE).
- Taylor, J., Dunbar-Hall, P. & Rowley, J. (2012). The e-portfolio continuum: Discovering
variables for e-portfolio adoption within music education. **Australasian Journal of
Educational Technology**, 28 (8), 1362-1381.